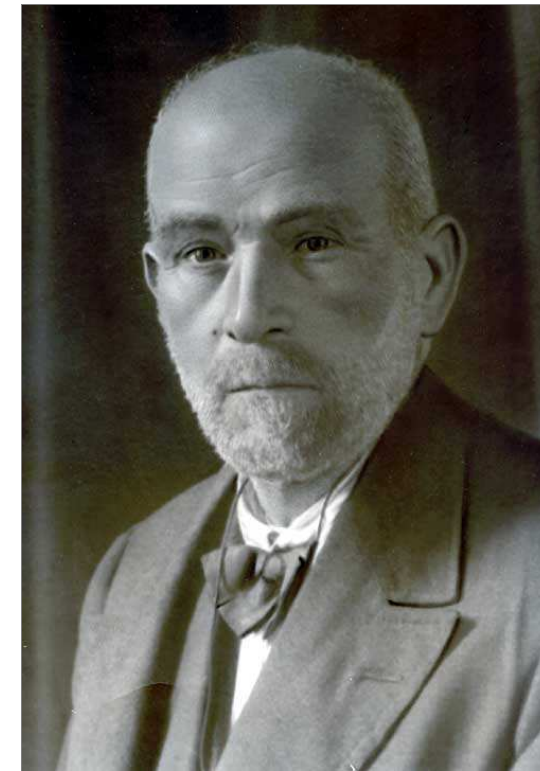

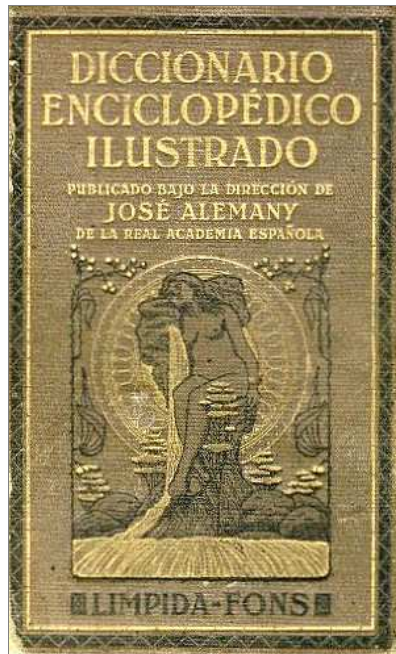
Associacions col·laboradores

Tots els dies 9

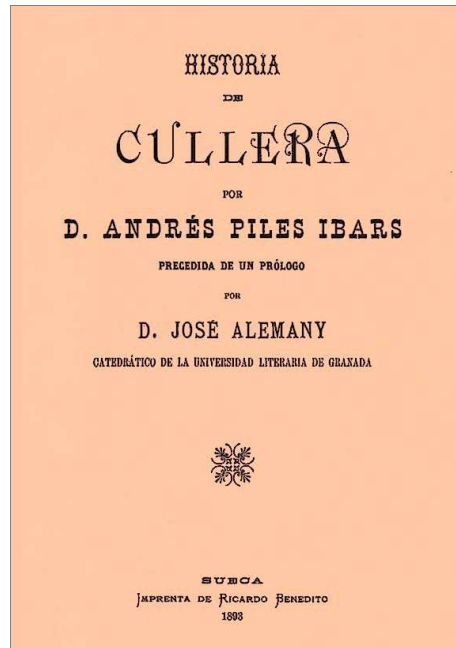
7 de maig de 2016
(Esplanada del Castell de Cullera)

José Alemany Bolufer
(Cullera, 1866 – Madrid, 1934)

Diccionario Enciclopédico Ilustrado,
dirigit per José Alemany

Historia de Cullera, per Andrés Piles Ibars,
en prolec de José Alemany

Convencio Valencianista
cvalencianista@gmail.com

JOSÉ ALEMANY BOLUFER

(Cullera, 1866 – Madrid 1934)

José Alemany naixque en Cullera el dia 1 de juny de 1866 en el si d'una família de llauradors, en la que ajudà en els treballs del camp des de ben menut. Als deu anys entra com a escriptent en una notaria del seu poble; dos anys mes tart torna a les llabors agrícoles i per les vesprades ensenya a llegir i escriure ad alguns chiquets veïns per a ajudar economicament a la seua família. Mes tart conseguix cursar el Bachillerat en Sueca, ciutat a la que es desplaça tots els dies a peu des de Cullera per a acudir a les classes. Durant el servici militar en Barcelona es llicencia en Filosofia i Lletres en matricula d'honor en totes les assignatures. Estudià grec i sanscrit i es doctorà en 1890 en la tesis "Las ideas religiosas, políticas y morales de Jenofonte". El 23 de març d'eixe mateix any es casà en Dolores Selfa i Adam, en la que tindria set fills.

En 1891 va conseguir per oposicio la catedra de grec en l'Universitat de Granada. En esta epoca es dedica a traduir obres del sanscrit, com la coleccio de contes, faules i apolecas titulada *Hitopadeza* (Granada 1895), conegut tambe com a "Profitos ensenyament", un dels texts mes llegits de l'India, conjunt d'histories morals i d'ensenyament; o el *Bhagavad-Gita* -poema sagrat o cant del benaventurat- (1896, reeditat per l'editorial EDAF en 1978, 1981, 1988 i 1991). Les seues traduccions de sanscrit han anat reeditant-se fins a l'actualitat. Mes tart tradui el *Panchatandra* (1908) i el *Calila y Dimna* (1915).

En 1899 conseguix per oposicio la catedra de grec de l'Universitat Central de Madrid. En 1902 publica *Estudio elemental de Gramática histórica de la lengua castellana*, important obra de la que s'han fet moltes reedicions i que ha mantingut la seua vigencia fins a fa poques decades.

Fon nomenat membre de la Real Academia Española (RAE) i prengue possessio el 14 de març de 1909 en el discurs titulat *El orden de las palabras en la lengua indo-europea*. Ocupà la cadira de la lletra S. Al discurs d'ingres li respongue, en nom de la corporacio, Francisco A. Commelerán. En esta institucio formà part de les comisions de Gramatica, Autoriats i del Diccionari vulgar. Arribà a assistir a mes de mil reunions de la RAE.

En 1917 dirigix el *Diccionario de la Lengua Española* publicat per l'editorial Sopena i en 1921 es publica, tambe baix la seua direccio, *La Fuente. Diccionario Enciclopédico Ilustrado de la Lengua Española*. Estes dos obres varen ser reeditades en numeroses ocasions, arribant a ser els diccionaris mes populars i utilitats en Espanya i Hispanoamerica.

Tradui tambe les tragedies de Sofocles (Ed. Edaf. 1981, 1985, 1987 i 2005 en prolec de Luis Alberto de Cuenca). El seu fill, Bernardo Alemany Selfa, publicà postumament la *Gramática de la Lengua Griega* (1941).

El 22 de febrer de 1924 fon elegit academic de numero de la Real Academia de la Historia, pronunciant el discurs d'ingres el 25 de giner de l'any següent. Fon propost conseller d'Instruccio Publica, fon Delegat Real de Primera Ensenyança en Madrid en 1919 i Deca de la Facultat de Filosofia i Lletres de l'Universitat de Madrid (1926-1930). Se li concedi la "Encomienda" d'Isabel la Catolica i l'honor de Cavaller cobert davant del Rei. Tambe fon membre d'honor del Instituto de Estudios Atenienses de Paris, academic corresponent de la Sociedad de Geografia e Historia de Santiago de Chile, de la Academia de la Historia de Ecuador, de la de Ciencias y Bellas Artes de Cordova i de la de Cadis.

No realisà produccio en llengua valenciana, pero sí de tematica valenciana, en la que destaca el seu articul en el *Bolleti* de la Real Academia Española en abril de 1931 titulat: "El antiguo canto de las golondrinas en la isla de Rodas y el moderno *quirlando* valenciano", a on fa referencia a cançons de nadal, que es canten al demanar les estrenes, arreplegades en Sueca, Cullera, Favara, La Font d'en Carros o Benigembla entre unes atres localitats. En 1893, quan era catedratic de l'Universitat Literaria de Granada, fa el prolec a la *Historia de Cullera* d'Andrés Piles Ibars, publicada en Sueca en l'imprenta de Ricardo Benedito (1893)

Tambe va ser protagonista destacat en un moment important per a la Llengua Valenciana, ya que va ser l'encarregat de contestar al discurs d'ingres en la RAE del Pare Lluís Fullana i Mira, en representacio de dita llengua. En la seua resposta, a part de lloar els merits academics de Fullana, tornava a deixar clara l'independencia de la Llengua Valenciana respecte a les atres llengües romaniques, al mateix temps que denunciava l'intent d'apropiacio d'autors valencians per part d'alguns catalans: "I sent aço aixina, crec que no devem de callar els valencians, sino protestar, en tots els respectes deguts, de la tendencia i manera de discorrer d'alguns escriptors que neguen l'existencia de la nostra llengua i de les seues manifestacions, atribuint a la seua com a propi d'esta lo que no li pertany per ser-ne d'aquella".

F. R. B.